

**Közcélú zöldfelületi ellátottság értékelése Újbuda jelentős változással érintett területein.
Fejlesztési javaslatok a Madárhegyi mintaterületen.**

Wagner Jakab Rudolf

Tájépítész mérnök, mesterképzés (MA/MSc), nappali tagozat

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet / Tájtervezési és Területfejlesztési
Tanszék

Belső témavezető: Dr. Jombach Sándor, egyetemi docens, Tájtervezési és Területfejlesztési
Tanszék
Filepné dr. Kovács Krisztina, egyetemi docens, Tájtervezési és
Területfejlesztési Tanszék

A 21. század egyik legnagyobb kihívása a nagyvárosaink számára kétség kívül a klímaváltozás okozta szélsőséges időjárási anomáliákhoz való megfelelő alkalmazkodás, amely alapjaiban változtatja meg a várostervezői attitűdöt egy fenntarthatóbb és zöldebb irány felé. Az emberi életminőséget is veszélyeztető klímaváltozás elleni harcban az egyik legfőbb szövetségünk maguk a városi zöldfelületek, ezért is foglalkozom a diplomatervben a főváros legnépesebb kerületének, Újbuda jelentős változással érintett területeinek zöldfelületi változásaival és azok ellátottsági mutatóinak értékelésével.

A diplomatervben alkalmazott értékelési rendszert megelőzően alaposan megvizsgáltam a kerület zöldfelületi adottságait, területhasználati viszonyait és történeti fejlődésének fontosabb eseményeit a 19. század végétől napjainkig. Meglepődve tapasztaltam, hogy a XI. kerület népszerű zöldterületei gyakorlatilag egy 1,5 km sugarú körrel lefedhetőek, amely a főváros egyik legnagyobb kiterjedésű kerületében ellátottsági problémákat feltételez.

A kerületre vonatkozó zöldfelületeket érintő fejlesztési projektek áttanulmányozása után kidolgoztam egy értékelési rendszert, amely a közcélú zöldfelületi ellátottságot hívatott minősíteni a kijelölt mintaterületeken. A pontozásos rendszer alapvetően hét indikátorra támaszkodik, melyek között változást és állapotot minősítő mutatók is helyet kaptak. Az előre meghatározott méretű rácshálózattal felosztott mintaterületek cellái az összes indikátor értékeit tartalmazzák, így azok összesítése után megismerhető a zöldfelületi ellátottság állapota. A minősítési rendszer erőssége az, hogy alapvetően térinformatikai és távérzékelési adatokra támaszkodik, amely hozzájárul ahhoz, hogy objektív eredményeket közöljön. A kidolgozott

rendszer nem helyspecifikus, így általánosan alkalmazható a települések közcélú zöldfelületi ellátottságának minősítésére.

Az előbb ismertetett értékelési rendszernek köszönhetően összehasonlíthatóvá váltak a zöldfelület ellátottság állapotai a kerületben kijelölt mintaterületeken. A legrosszabb eredmények Madárhegy környezetét jellemezték. Különösen kedvezőtlen a helyzet a mintaterület belső térrészein, ahol a napjainkban is még zajló intenzív beépítés következtében egybefüggő rossz ellátottságú területek azonosíthatóak be. A Madárhegy környezetében tapasztalt robbanásszerű népességnövekedés főként a városrész zöldfelületeinek rovására történt, így elengedhetetlen a beavatkozás a megmaradt biológiailag aktív felületek védelmének és minőségi javulásának érdekében. A diplomatervben ismertetett javaslatok kivétel nélkül ezeket a célokat szolgálják és szemléletükben megegyeznek az önkormányzat jövőbeli elhatározásaival, fejlesztési irányjaival. A kerületi jelentőségű park kialakítására tett javaslat, vagy a sűrű beépítésű lakóterületi szövetbe illesztett pihenőkert kialakítása, vagy a játszótéri ellátottság javítására tett kísérlet mind hozzájárul ahhoz, hogy egy élhetőbb és fenntarthatóbb városrészé formálódjon Madárhegy.